

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000-plan 2010-2015

Røsnæs og Røsnæs Rev

Natura 2000-område nr. 166
Habitatområde H195

Kolofon

Titel:

Natura 2000-plan 2010-2015.
Røsnæs og Røsnæs Rev
Natura 2000-område nr. 166
Habitatområde H195

Emneord:

Habitatdirektivet, Miljømålsloven, målsætninger, indsatsprogram, Natura 2000-planer, H195

Udgiver:

Miljøministeriet, Naturstyrelsen

Ansvarlig institution:

Naturstyrelsen
Ny Østergade 7-11
4000 Roskilde
www.naturstyrelsen.dk

Copyright:

Naturstyrelsen, Miljøministeriet
Kort- og Matrikelstyrelsen

Sprog:

Dansk

År:

2011

ISBE nr.

978-87-7091-414-7

ISBN nr.

978-87-7091-416-1

Dato:

1. december 2011

Forsidefoto: Røsnæs sydkyst ved Helles Klint. **Fotograf:** Mogens Holmen.

Resume:

Natura 2000-plan for Røsnæs og Røsnæs Rev (nr. 166). Natura 2000-planen skal sikre gunstig bevaringsstatus for områdets udpegede arter og naturtyper. Området og truslerne mod de udpegede naturtyper og arter beskrives, og der fastlægges målsætninger og indsatser for naturtyperne og arterne. Der foretages en strategisk miljøvurdering af planen.

Må citeres med kildeangivelse

Indhold

Forord	4
Natura 2000-planlægning	5
<i>Natura 2000-planen er bindende for myndighederne.</i>	5
Områdebeskrivelse	6
Trusler mod områdets naturværdier	10
Igangværende pleje og genopretning	11
Tilstand og bevaringsstatus/prognose	12
<i>Vurdering af tilstand</i>	12
<i>Vurdering af bevaringsstatus/prognose</i>	16
Målsætning	17
<i>Overordnet målsætning for Natura 2000-området</i>	18
<i>Konkrete målsætninger for naturtyper og arter</i>	19
<i>Modstridende interesser</i>	19
Indsatsprogram	20
<i>Generelle retningslinjer</i>	20
<i>Konkrete retningslinjer</i>	21
<i>Forslag til mulige virkemidler</i>	22
Sammenhæng og synergi med vandplan	22
Strategisk miljøvurdering	22
Bilag 1. Kort over Natura 2000-områdets placering og afgrænsning	23
Bilag 2. Opsummering af Natura 2000-planen og mulige virkemidler	24
Bilag 3. Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver	25
Bilag 4. Miljørapport for Natura 2000-planen	28

Foto: Claus Bjørn Larsen

Danmarks VIP-natur får egen bodyguard

Hvad har Skagens Gren, Silkeborgskovene og det Sydfynske Øhav til fælles? Eller klokkefrøen, fiskeørnen og gråsælen? De er alle en del af Danmarks særligt værdifulde natur, som vi er forpligtet til at passe godt på. Det samme gælder strandengen, højmosen og boblerevet. Natura 2000-områderne er et netværk af naturområder i EU, der indeholder særligt værdifuld natur set i et europæisk perspektiv. Natura 2000 skal sørge for, at alle 27 EU-lande drager omsorg for egne truede dyr, planter og natur.

Danmark har i alt 246 Natura 2000-områder. Hvert område får nu sin helt egen naturplan, der skal fungere som bodyguard. Det er i alt for mange år gået tilbage for naturens mangfoldighed. Nu skal planerne sørge for, at staten, kommuner og lodsejere drager omsorg for de naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede sårbare eller sjældne i EU.

Ny natur på vej

Naturplanerne er den hidtil største naturindsats, der nogensinde er sat i værk i Danmark. Budgettet er ca. 1,8 mia. kroner og vil i stor udstrækning blive finansieret af EU's landdistriktsmidler. Den planlagte indsats dækker ca. 1.600 km², hvoraf de 40 km² er ny natur.

Der er planlagt hundredvis af nye vandhuller, som vil sikre levesteder for padder som klokkefrøen og vandsalamanderen. 200 km² løvskov skal beskyttes mod rydning, og flere hule, gamle og døde træer vil give levesteder for svampe, flagermus og insekter. Fiskeri på havet skal reguleres, så de unikke danske boblerev sikres mod at blive ødelagt af fiskeredskeer, og danske højmoser skal igen have mulighed for at få det bedre. Lige nu er de truet af udtørring og tilgroning. Med naturplanerne skal der ryddes krat og buske og gives bedre og mere naturlige vandforhold.

Tilbagegangen stoppes

Som ny miljøminister er jeg glad for, at vi nu har en plan for at stoppe naturens tilbagegang i Natura 2000-områderne. Der må ikke ske yderligere skade på naturen. Planerne har været for længe undervejs under VK-regeringen. Natura 2000-områderne blev udpeget i årene 1998-2004, og tilbagegangen skulle være standset allerede sidste år.

Danmarks nye SRSF-regering vil føre en mere aktiv og fremsynet naturpolitik. De 246 Natura-områder har nu hver en bodyguard, mens regeringen laver en plan for hele Danmark. Naturplan Danmark skal sætte ambitiøse mål – ikke blot for den natur som findes i Natura 2000-områderne, men for hele den danske natur.

Lad os så komme i gang !

Med venlig hilsen
miljøminister Ida Auken

Natura 2000-planlægning

EU's Natura 2000-direktiver (Fuglebeskyttelses- og Habitatdirektiverne) forpligter Danmark til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette en række sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper og arter. Gennem en målrettet indsats i de udpegede Natura 2000-områder bidrager Danmark til at sikre den europæiske natur og dens mangfoldighed.

Med henblik på at prioritere den nødvendige indsats udarbejder Naturstyrelsen en Natura 2000-plan, der dækker hvert af de udpegede beskyttelsesområder. Natura 2000-planen er en sammenfattende plan, som både indeholder Natura 2000-skovplan for de skovbevoksede fredskovpligtige arealer og Natura 2000-plan for øvrige områder samt arter.

Planen omfatter "udpegningsgrundlaget", dvs. de naturtyper og arter, som området er udpeget for. Natura 2000-planens indhold er vist i figur 1.

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne.

Natura 2000-planen er bindende, således at alle myndigheder i deres arealdrift, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt skal lægge Natura 2000-planen til grund. Planen er vedtaget i 2011, hvorefter kommunalbestyrelserne og Naturstyrelsen udarbejder bindende handleplaner, som skal sikre gennemførelsen af Natura 2000-planen. Direkte statslig opfølgning i form af bekendtgørelser o.l. sker dog på grundlag af Natura 2000-planen. Offentlige lodsejere kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i deres drifts- og plejeplaner.

Natura 2000-planens målsætninger er bindende og skal desuden anvendes ved konsekvensvurdering i forbindelse med myndighedsudøvelse, jf. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 (ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007 med senere ændringer) om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Indsatsprogrammets retningslinjer er ligeledes bindende og danner grundlag for områdets handleplan og eventuelle drifts- og plejeplaner.

Natura 2000-planen koordineres med vandplanen for hovedvandopland 2.1 Kalundborg og bliver ligesom denne revideret hvert 6. år. De dele af Natura 2000-planen, der vedrører skovbevoksede fredskovpligtige arealer, revideres dog kun hvert 12. år.

Figur 1. Opbygning af en Natura 2000-plan

Områdebeskrivelse

Området består af dels en "gammel" udpegning som rummede Røsnæs Kystskrænter og Røsnæs Rev og dels en "ny" udpegning som også inkluderer Kalundborg Fjord. Udpegningen af Kalundborg Fjord er sket som led i en supplerende udpegning af marine habitatområder i hele landet bl.a. med henblik på at forbedre beskyttelsen af marvin. Udvidelsen er sket i 2010.

Denne Natura 2000-plan fastlægger rammerne for forvaltningen af den "gamle" udpegning. I bilag 1 er vist afgrænsningen af Natura 2000-området med særskilt markerin af den nye, supplerende udpegning.. De generelle regler om beskyttelse af området mod forringelser gælder hele området jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 (ændret ved bekendtgørelse nr. 1443 af 11. december 2007 med senere ændringer) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Natura 2000-området har et areal på 5.664 ha hvoraf 324 ha er land. Natura 2000-området består af habitatområde nr. H195 og afgrænses som vist på bilag 1. På Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk samt i figur 2 og bilag 2 er der angivet hvilke naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for dette område.

Røsnæs sydskrænter ud for Ulstrup

Fotograf: Mogens Holmen

Røsnæs' sydskrænter set mod vest fra kysten ved Nostrup

Fotograf: Peter Leth

Cirka 40% (194 ha) af områdets landareal ejes af Staten.

5.341 ha er havområde hovedsageligt bestående af Kalundborg Fjord og Røsnæs Rev, som er forlængelsen af Røsnæs-halvøen ud i havet.

Røsnæs halvøen er en del af en buetformet randmoræne, der fortsætter over Storebælt til Fyns hoved. Den fremstår som en vold af ler, sand, grus og sten som blev efterladt langs randen af en gletsjer, som under sidste istid skød frem fra syd gennem Storebælt.

Sammen med geologien danner det specielle storebæltsklima med lav nedbør og mange solskinstimer grundlaget for områdets betydelige forekomster af bl.a. naturtyperne kalkoverdrev (6210) og tørt kalksandoverdrev (6120) og heraf følgende unikke flora og smådyrsfauna. Floraen på Røsnæs indeholder således en række steppearter med hovedudbredelse i det sydøstlige Europa, f.eks. den rødlistede trekløft alant. Dagsommerfuglen fransk bredpande har (bortset fra et nyligt genfund på Eskebjerg Vesterlyng og ved Saltbæk Vig) sin eneste tilbageværende forekomst i Danmark på sydskrænterne af Røsnæs. Her lever den især på overdrevsplanterne knoldet mjørdurt og bakke-soløje.

Fotograf: Mogens Holmen

Typisk vegetation på tørt kalksandoverdrev (6120). Her ses bl.a. gul evighedsbloms liden sneglebælg, bidende stenurt og bakke-soløje.

På grund af skrænternes store hældning er jorden de fleste steder aldrig omlagt, men hovedsageligt blevet brugt til græsning uden tilførsel af gødning og sprøjtemidler. Det har betydet at overdrevsvegetationen mange steder har bevaret en stor mangfoldighed af ualmindelige arter. Store dele af kystskrænterne er i dag fredet.

Fotograf: Peter Leth

Klokkefrø

På spidsen af Røsnæs findes en bestand af klokkefrø. Bestanden skyldes en genudsætning i år 2000 baseret på dyr fra Nekselø.

I basisanalyserne for Natura 2000-området N 166 (Røsnæs og Røsnæs Rev), findes der en mere detaljeret gennemgang. Se Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 195	
Naturtyper:	
1160	Bugt #
1170	Rev
1220	Strandvold med flerårige planter
1230	Kystklint/klippe
1330	Strandeng
3130	Søbred med smårter
3140	Kransnålalge-sø
3150	Næringsrig sø
6120	Tørt Kalksandoverdrev
6210	Kalkoverdrev
6230	Surt overdrev
7220	Kildevæld
9130	Bøg på muld
Arter:	
1014	Skæv vindelsnegl
1166	Stor vandsalamander
1188	Klokkefrø
1351	Marsvin #
1365	Spættet sæl

Figur 2. Naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. #: Marsvin og bugt blev medtaget i udpegningsgrundlaget i 2010 i forbindelse med natura 2000-områdets udvidelse med Kalundborg Fjord. Denne plan sætter "kun" rammer for forvaltningen af det oprindelige udpegningsgrundlag.

Denne naturplan fastlægger rammerne for den "gamle" udpegning med tilhørende udpegningsgrundlag, men fastlægger ikke rammerne for udvidelsen af området med tilhørende udpegningsgrundlag, som er marsvin.

Natura 2000-området ligger i Kalundborg Kommune og indenfor vandplanområdet hovedvandopland 2.1 Kalundborg.

Trusler mod områdets naturværdier

I det følgende afsnit skal de oplistede trusler forstås som påvirkninger af naturtyper og arter, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Trusler er i den forbindelse aktuelt forekommende og konkrete påvirkningsfaktorer, der enkeltvis eller i samvirkning vil kunne forhindre, at naturtyperne og arterne opnår gunstig bevaringsstatus. Det kan dog også være potentielle påvirkningsfaktorer i det omfang, at der er viden om, at påvirkningerne periodevis er forekommende i området, men aktuelt ikke er til stede. Aktuelle påvirkninger, der f.eks. reguleres internationalt eller i anden sammenhæng, og derfor ikke er et anliggende for Natura 2000-planen, kan også fremgå, men vil ikke være en del af denne Natura 2000-plans indsatsprogram.

Arealreduktion/fragmentering

Arealerne med tørt kalksandoverdrev (6120) er små og meget truede af yderligere reduktion og fragmentering. Naturtypens karakteristiske arter har derfor risiko for at forsvinde, fordi de ikke kan opretholde tilstrækkeligt store bestande og fordi spredningsmulighederne er dårlige. Årsagen er primært tilgroning med buske, en udvikling som forstærkes af en for høj kvælstofdeposition.

Af samme årsager er arealerne med kalkoverdrev (6210) truet af arealreduktion og opsplitting.

Problemer med isolation gælder også en række arter med få små forekomster, bl.a. klokkefrø, men sandsynligvis også skæv vindelsnegl og stor vandsalamander.

Næringsstofbelastning

Næringsstofbelastning af overdrev vil stimulere tilgroning. Der kan konstateres en stigende tilgroning på Røsnæs-skrænterne. Dette harmonerer med at den laveste tålegrænse for kvælstof-nedfald fra luften er overskredet på mere end halvdelen af Natura 2000-områdets overdrevsarealer.

Særligt naturtypen tørt kalksandoverdrev er følsom overfor næringsstofbelastning, idet denne naturtype normalt ikke er betinget af græsning og derfor ikke løbende får fjernet næringsstof. Kvælstof fra luften overskrider laveste tålegrænse for alle skovnaturtyper i Natura 2000-området. Den høje ende af tålegrænse-intervallet

vurderes at være overskredet i skovkanter og kan være overskredet i hele skoven.

De naturlige dyre- og plantesamfund som knytter sig til Røsnæs Rev (1170) er truet af næringsstofbelastning. Det ses bl.a. af forekomsten af enårige rødalger indenfor habitatområdet.

Pesticider og gifte

Forekomsten af miljøfremmede stoffer på de marine arealer er for høj og specielt TBT kan påvirke marine snegles formeringsevne. Miljøfremmede stoffer håndteres via vandplanen.

Tilgroning

Tilgroning er et stort problem på overdrevene i området. Det gælder især tilgroning med buske og træer, men også med store urter og græsser. Den invasive rynket rose er også i fremgang. Det vurderes at over 50% af overdrevsarealerne allerede er mere eller mindre præget af tilgroning (manglende afgræsning). Dette betyder forringede betingelser for overdrevenes særlige flora, som udkonkurreres og forsvinder efterhånden som tilgroningen skrider frem.

Uhensigtsmæssig drift

Intensiv skovdrift kan medføre, at skovnaturtyper forringes eller ødelægges. Der er i øvrigt en utilstrækkelig beskyttelse af skovnaturtyper mod bl.a. konvertering til skovnaturtyper, der ikke er omfattet af habitatdirektivet.

Prædation, jagt og fiskeri

Fiskeri med bundslæbende redskaber, hvorved der sker en fysisk ødelæggelse af bugter og rev (naturtype 1160 og 1170), dels ved fjernelse af bundflora og bundlevende dyr, og dels ved fjernelse af hårbund, sten og skaller, kan være en trussel mod områdets marine naturtyper. Omfanget af det aktuelle fiskeri kendes ikke. Regulering af aktiviteten følger gældende lovgivning.

Igangværende pleje og genopretning

Som en del af et LIFE-projekt (LIFE99 NAT/DK/006454) er der udsat klokkefrøer fra Nekselø i en række nyetablerede eller eksisterende vandhuller på Røsnæs.

Ud over LIFE-projektet er der plejeplaner for arealer på i alt 16 ha inden for Natura 2000-området. Planernes primære formål har været at hindre tilgroning.

En af planerne vedrører et 2,2 ha stort område ved Timeglasklinten, hvor Vestsjællands Amt siden 1998 med passende intervaller har ryddet krat af hensyn til bl.a. vegetation og fransk bredpande.

På et fredet areal ud for Nostrup (ved golfbanen) har amtet i 1998 foretaget omfattende kratrydninger på og nedenfor kystskrænten og efterfølgende etableret hegn og afgræsning. Kalundborg kommune har sidenhen foretaget supplerende kratrydninger på arealet.

Naturstyrelsen, Vestsjælland har etableret græsning på overdrevene på spidsen af Røsnæshalvøen samt siden ca. 2005 udført kratrydning ved Vindekilde.

Kalundborg kommune har i forbindelse med den tekniske forhøring 14/1 – 11/3 2010 oplyst følgende pleje- og naturgenopretningsaktiviteter i Natura 2000-området i perioden 2007-09:

I 2009 er der foretaget rydning af krat i græsningsfolde på Røsnæs ved Nostrup og Kongsgård, i alt ca. 5,5 ha, og desuden foretaget rydning af ca. 0,5 ha krat ved Kongstrup.

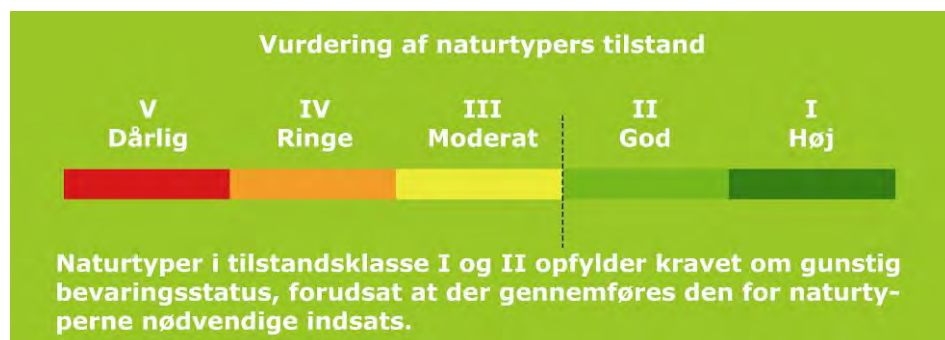
Tilstand og bevaringsstatus/prognose

For nogle naturtyper er der udviklet et system til vurdering af den enkelte naturtypes aktuelle tilstand, som er et udtryk for typens aktuelle naturindhold og en række andre målbare faktorer.

Bevaringsstatus for naturtyper og arter er derimod en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er således tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning. I de følgende afsnit er der nærmere beskrevet tilstand og bevaringsstatus/prognose for områdets naturtyper og arter.

Vurdering af tilstand

Der er foretaget en vurdering af tilstanden i 23 lysåbne naturtyper og 10 skovtyper. Naturtyperne er kortlagt i dels basisanalyserne, dels i en efterfølgende kortlægning. Desuden er tilstanden vurderet for udvalgte forekomster af 5 søtyper. Vurderingen bygger på et system, der inddeler forekomster af Habitatdirektivets naturtyper i 5 tilstandsklasser (figur 3), hvor I (høj) er bedst og V (dårlig) er værst. Som led i beregningen af tilstanden beregnes både et artsindeks, baseret på indholdet af plantearter i en cirkel med radius 5 m og et strukturindeks baseret på vegetationshøjden, opvækst af vedplanter, forekomst af drængrøfter m.m. For skovnaturtyperne baseres strukturindeks bl.a. på omfang af jordbearbejdning, afvandringsforhold, forekomst af invasive arter og trækrønernes lagdeling i forskellige etager.

Figur 3. Tilstandsklasser for naturtyper

Strukturindeks og artsindeks for den enkelte naturtype vægtes sammen med naturtypens tilstandsklasse på arealet. Et højt strukturindeks kombineret med et lavt artsindeks viser, at naturarealet har forudsætninger for et højt naturindhold, men at de karakteristiske arter ikke er til stede. Et højt artsindeks kombineret med et lavt strukturindeks kan anvendes som et redskab til at lokalisere artsrige forekomster med et stort behov for pleje eller anden indsats.

Tilstanden af områdets habitatnaturtyper fremgår af nedenstående skema. Naturtyperne er listet yderst til venstre. De følgende kolonner viser for hver naturtype arealfordelingen på de 5 tilstandsklasser for henholdsvis art-, struktur- og naturtilstand.

Artsindekset udtrykker hvor intakt artssammensætningen er for den pågældende naturtype. Kort fortalt betyder artsklasse I, at et område rummer mange følsomme og karakteristiske arter.

Strukturindekset udtrykker hvor optimal den fysiske og forvaltningsmæssige tilstand er. Kort fortalt betyder strukturklasse I, at området forvaltes optimalt og de fysiske strukturer (f.eks. store sten, terrænhældning, loer, engmyretuer, lav vegetation mv.) er til stede.

Naturindekset er et vægtet gennemsnit af arts- og strukturindekset. I beregningen af naturindekset benyttes et forsigtighedsprincip, hvor det laveste indeks vægtes højest. Et højt strukturindeks kombineret med et lavt artsindeks viser, at naturarealet har forudsætninger for et højt naturindhold, men at de karakteristiske arter ikke er til stede. Et højt artsindeks kombineret med et lavt strukturindeks kan anvendes som et redskab til at lokalisere artsrige forekomster med et stort behov for pleje eller anden indsats.

Overdrevene langs Røsnæs sydkyst rummer betydelige forekomster af stor kvalitet. Dette afspejles også i ovenstående kvalitetssystem. Særlig bemærkelsesværdigt er det at næsten alle forekomster (92%) falder i en af de to højeste værdiklasser hvad angår artsforekomster.

Derimod har kun 12% af forekomsterne opnået en af de to højeste strukturklasser. Det kan groft oversættes med, at Røsnæs rummer

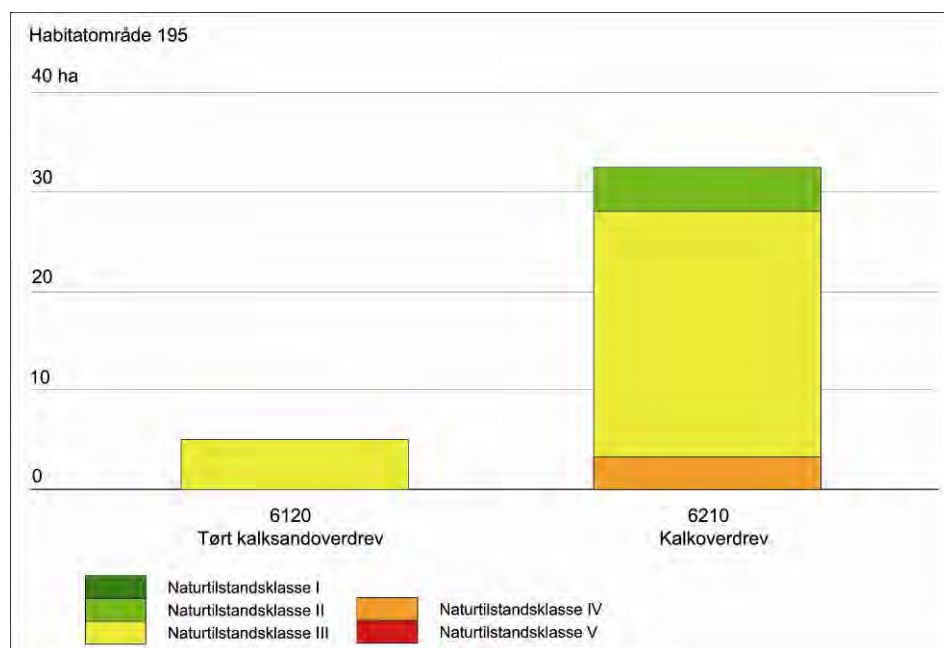
meget fine overdrev, som er stærkt truede og som uden en forvaltningsmæssig indsats med tiden vil forringes, idet en række af de mest sjældne og følsomme dyr og planter som knytter sig til naturtyperne helt vil forsvinde.

Ud over overdrevstyperne findes der også mindst et kildevæld i Røsnæs-området (Vindekilde). Dette kildevæld er trods eksistensen af et tilstandsvurderingssystem for kilder ikke blevet kvalitetsvurderet efter systemet. Den umiddelbare vurdering er, at kilden har god naturtilstand.

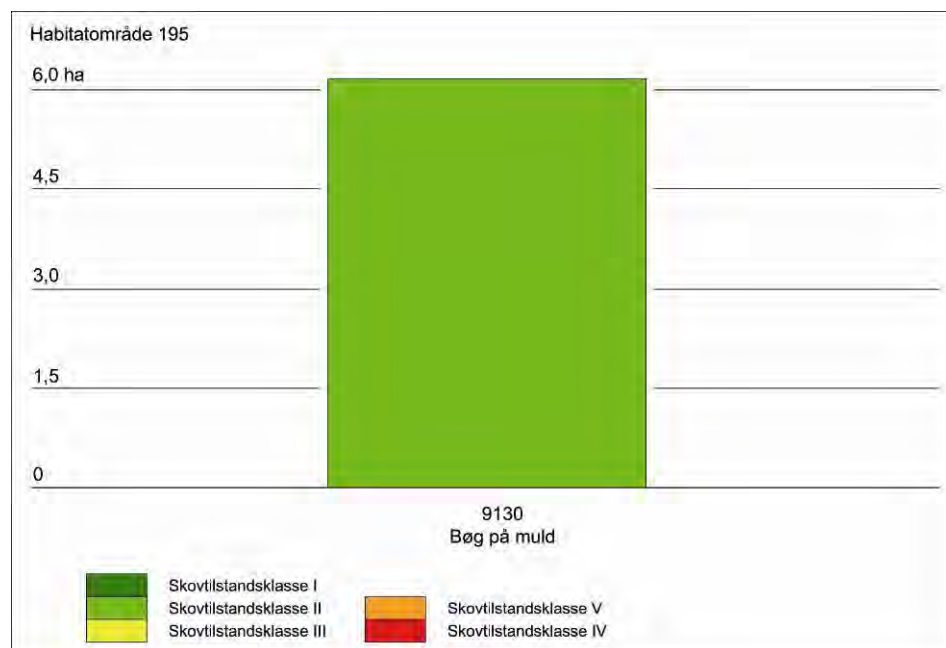
Der er kortlagt og tilstandsvurderet i alt 1,31 ha søtyper. For søtypen Søbred med småurter (3130) er 40 m² (1 stk.) vurderet til tilstandsklasse III, søtypen Kransnålalge-sø (3140) omfatter 0,38 ha i tilstandsklasse II og søtypen Næringsrig sø (3150) omfatter 0,93 ha i klasse II.

Tilstanden for spættet sæl, stor vandsalamander, klokkefrø og skæv vindelsnegl er ukendt. For klokkefrøs vedkommende er bestanden dog principielt i fremgang, da den er et resultat af udsætning af dyr fra Nekselø. Bestandens lille størrelse og korte historie samt usikkerhed i forhold til bestandsudviklingen gør dog at tilstanden foreløbig må kategoriseres som ukendt.

I figur 4 er vist natur/skovtilstanden for Natura 2000-områdets naturtyper. Kun en mindre del af vandhullerne er tilstandsvurderet og er derfor ikke medtaget i figuren.

Figur 4a. Naturtilstand for de af Natura 2000 områdets lysåbne naturtyper, som er tilstandsvurderet

Figur 4b. Skovtilstand for de af Natura 2000 områdets skovnaturtyper, som er tilstandsvurderet

Habitatområde 195

Naturtype	Naturtilstandsklasse (ha)				
	I	II	III	IV	V
6120 tørt kalksandoverdrev			5,0		
6210 kalkoverdrev		4,5	24,8	3,2	
Hovedtotal		4,5	29,8	3,2	

Tabellen viser de tilstandsvurderede lysåbne naturtyper fordeling i ha på henholdsvis strukturklasse, artsklasse og naturtilstandsklasse

Skovtypen bøg på muld har i området følgende skovtilstand:

Habitatområde 195

Naturtype	Skovtilstandsklasse (ha)				
	I	II	III	IV	V
9130 bøg på muld		6,15			
Hovedtotal		6,15			

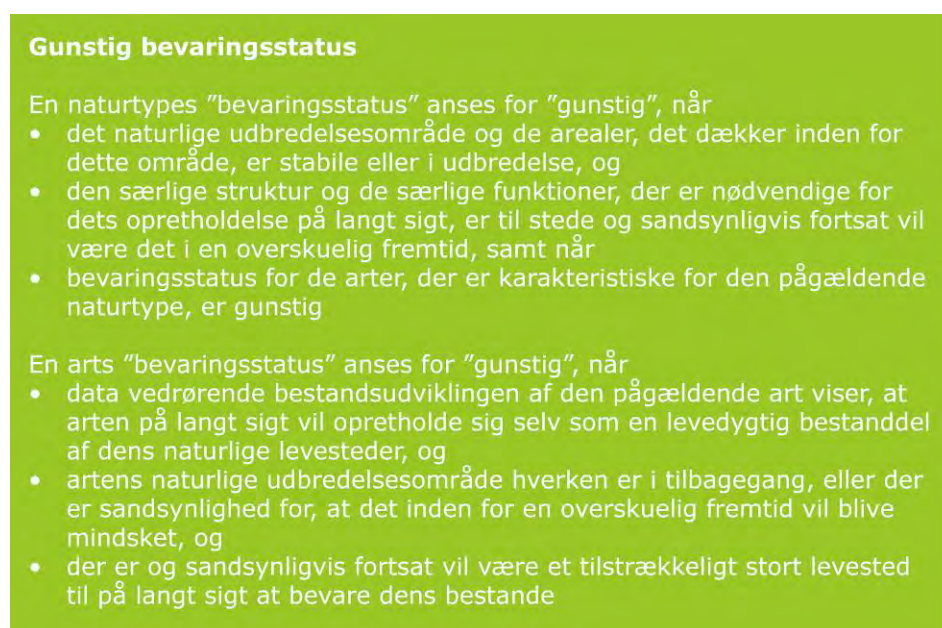
Tabellen viser de tilstandsvurderede skovnaturtyper fordeling i ha på henholdsvis strukturklasse, artsklasse og skovtilstandsklasse

Se kort med tilstandsvurdering af de enkelte naturforekomster på Naturstyrelsens hjemmeside www.naturstyrelsen.dk.

Der er endnu ikke udviklet et system til vurdering af tilstanden for en række lysåbne naturtyper, marine naturtyper, større søer, vandløb samt fugle og andre arter.

Vurdering af bevaringsstatus/prognose

Miljømålsloven og EU`s Habitatdirektiv fastsætter som et overordnet mål, at naturtyper og arter, som Natura 2000-områderne er udpeget for, skal have en gunstig bevaringsstatus. Gunstig bevaringsstatus er defineret i Habitatdirektivet (figur 5).

Gunstig bevaringsstatus

En naturtypes "bevaringsstatus" anses for "gunstig", når

- det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse, og
- den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på langt sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid, samt når
- bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig

En arts "bevaringsstatus" anses for "gunstig", når

- data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på langt sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder, og
- artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket, og
- der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på langt sigt at bevare dens bestande

Figur 5. Habitatdirektivets definition af gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau for naturtyper og arter

Gunstig bevaringsstatus skal generelt opnås inden for hver af Danmarks to biogeografiske regioner, nemlig den kontinentale og den atlantiske region. Gunstig bevaringsstatus skal dog ifølge EU`s vejledning til direktivets artikel 6 også anvendes på de enkelte Natura 2000-områder, men der findes ingen retningslinjer for, hvorledes denne vurdering skal foretages. Den første Natura 2000-plan laves på grundlag af tilgængelig viden og derfor alene ud fra en prognose for de enkelte naturtypers og arters udvikling.

Prognosen for de kortlagte naturtyper er bestemt på områdeniveau ud fra de enkelte forekomsters natur/skovtilstand og aktuelle trusler og inddeles i *gunstig* eller *ugunstig prognose*. Naturtyper i tilstandsklasse I (høj tilstand) eller II (god tilstand) har en gunstig prognose, hvis det vurderes, at tilstanden også kan opretholdes på langt sigt. I mange tilfælde forudsætter det, at der gennemføres den for naturtyperne nødvendige indsats i form af naturpleje, begrænsning af næringsstofftilførsel, forbedring af hydrologiske forhold m.m.

Prognosen for de øvrige naturtyper og alle arterne er baseret på den bedste tilgængelige viden. Her benyttes begreberne vurderet gunstig, vurderet ugunstig og ukendt prognose.

I Natura 2000-området er der foretaget følgende vurdering af prognosen for naturtyper og arter:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Ingen naturtyper eller arter.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- 1170 Rev pga. eutrofiering og som følge af fiskeri med slæbende redskaber
- 1230 Kystklint pga. væsentlig tilgroningstrussel
- 3130 Søbred med småarter pga. kvælstofnedfald
- 3140 Kransnålalge-sø pga. kvælstofnedfald
- 3150 Næringsrig sø pga. kvælstofnedfald
- 6120 Tørt kalksandoverdrev pga. dårlig struktur (især tilgroning) og kvælstofnedfald
- 6210 Kalkoverdrev pga. dårlig struktur (især tilgroning) og kvælstofnedfald
- 9130 Bøg på muld pga. kvælstofnedfald

Prognosen er ukendt for:

- 1160 Bugt da datagrundlaget er utilstrækkeligt
- 1220 Strandvold med flerårige planter da naturtypen ikke er kortlagt
- 1330 Strandeng da forekomsterne ikke er tilstandsvurderet
- 6230 Surt overdrev da naturtypen ikke er registreret i området
- 7220 Kildevæld da forekomsten ikke er tilstandsvurderet
- 1014 Skæv vindelsnegl da artens levesteder ikke er kortlagt
- 1166 Stor vandsalamander da artens levesteder ikke er kortlagt
- 1365 Spættet sæl da datagrundlaget er utilstrækkeligt
- 1188 Klokkefrø da tidsserien i overvågningen er kort

Målsætning

Det overordnede mål er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget i de enkelte Natura 2000-områder (jf. dog nedenfor om eventuelle modstridende interesser).

Der opstilles en **overordnet målsætning** for området. Den overordnede målsætning angiver det overordnede sigte for, hvorledes området skal udvikle sig både for at sikre områdets integritet og en gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper. Målsætningen skal endvidere fremhæve de naturtyper og arter, der udgør den største arealandel af området, og endelig fremhæves forekomster af naturtyper

og arter, der har stor vigtighed på nationalt og/eller biogeografisk niveau. En vurdering af denne betydning foretages efter følgende kriterier:

- Stort areal, levested eller bestand
- Få forekomster
- Truede naturtyper og arter
- Særlige danske ansvarsområder

Der opstilles desuden mere **konkrete målsætninger**, der fastlægger de langsigtede mål for udviklingen i areal og tilstand for de enkelte naturtyper og arters levesteder. Målfastsættelsen tager udgangspunkt i den tilstand, som er vurderet for naturtyper og arters levested efter tilstandsvurderingssystemet. Hvor der ikke er udviklet et sådant system, skal gunstig bevaringsstatus sikres eller genoprettes på baggrund af bedste faglige viden.

Såvel overordnet målsætning som de konkrete målsætninger rækker ud over 1. planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold. Målsætningerne afspejler desuden en afvejning af eventuelle modstridende interesser efter retningslinjer angivet i By- og Landskabsstyrelsen 2009: "Retningslinjer for den statslige Natura 2000-planlægning: Målfastsættelse og indsatsprogram".

I området er der særlig fokus på naturtyperne tørt kalksandoverdrev, kalkoverdrev og surt overdrev, fordi de henregnes som truede naturtyper i Danmark. De to førstnævnte er samtidig arealmæssigt dominerende i Natura 2000-området. Tørt kalksandoverdrev og kalkoverdrev skal derfor have særlig prioritet og opmærksomhed. Hertil kommer kildevæld, som er en prioriteret naturtype (særligt truet på EU-niveau). Surt overdrev er ligeledes en prioriteret naturtype, men ingen forekomster er pt. kortlagt i området. Eventuelle forekomster af surt overdrev forventes at indgå i blanding med andre overdrevstyper og forventes således automatisk at blive tilgodeset gennem forvaltningen af disse.

Overordnet målsætning for Natura 2000-området

Det er et overordnet mål for området at udvikle og fastholde store, overdrevsarealer af god kvalitet langs Røsnæs syd- og nordkyst, herunder at sikre arealerne en optimal drift samt tilstrækkeligt store, sammenhænge forekomstarealer.

Det er endvidere et overordnet mål at sikre bæredygtige bestande af klokkefrø, stor vandsalamander og skæv vindelsnegl.

Det er ligeledes et overordnet mål, at områdets marine del udvikles og fastholdes som et område med god vandkvalitet, karakteristisk flora og fauna.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi, en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder.

Konkrete målsætninger for naturtyper og arter

Der opstilles følgende konkrete målsætninger, som fastsætter de langsigtede mål for naturtyper og arter i Natura 2000-området:

- Naturtyper og arter skal have en gunstig bevaringsstatus.
- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse I eller II og gunstig prognose skal udviklingen i deres areal og tilstand være stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse III-V og/eller ugunstig prognose skal udviklingen i deres natur/skovtilstand være i fremgang, således at der opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed dertil. Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det. Navnlig for skovnaturtyperne kan der være tale om en dynamisk situation, hvor det ikke nødvendigvis er de samme forekomster, der over tid bidrager til arealmålet.
- Naturtypeforekomster i artsklasse I målsættes til tilstandsklasse I og skal søges udvidet/sammenkædet, hvis de naturgivne forhold gør det muligt.
- For naturtyper og arter uden tilstandsvurderingssystem og/eller med en ukendt prognose er målsætningen gunstig bevaringsstatus. For arterne betyder det, at deres levesteder skal kunne danne grundlag for en ynglebestand som minimum svarende til tilstanden ved direktivernes ikrafttræden eller et højere bestandsniveau, der siden da har afspejlet levestedernes bæreevne.
- Forekomsterne af tørt kalksandoverdrev målsættes til høj naturtilstand (klasse 1) i kraft af deres usædvanlige og karakteristisk flora og fauna.
- Klokkefrø sikres tilstrækkeligt med gode levesteder til at understøtte en bæredygtig bestand, som i kraft af sin størrelse og formeringsevne ikke er truet af indavl og tilfældig uddøen.

Modstridende interesser

En målsætning om gunstig bevaringsstatus for en bestemt naturtype kan indebære en nedprioritering af en anden naturtype eller art, og det er nødvendigt at foretage et valg.

I forvaltningen af de tørre, terrestriske naturtyper skal der prioriteres til fordel overdrevsnaturtyperne. I visse tilfælde kan kratbevoksede overdrevsarealer være kortlagt som kalkoverdrev (6210) uanset at arealerne tidligere var lysåbne, tørre kalksandoverdrev (6120). I disse tilfælde prioriteres de tørre kalksandoverdrev (6120) højest.

Indsatsprogram

Opfyldelsen af Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektivernes krav om gunstig bevaringsprognose er en opgave som strækker sig over lang tid og kræver en omfattende indsats over flere planperioder. Det er derfor nødvendigt at prioritere indsatsen i den enkelte planperiode. Den nationale prioritering af indsatsen i 1. planperiode er formuleret i 4 sigtelinjer, som lægger niveauet for indsatsen i planperioden. Sigtelinjerne er beskrevet i bilag 3.

Indsatsprogrammet der bygger på de 4 sigtelinjer beskriver indsatsen i den første planperiode 2010-2015 (for skovbevoksede fredskovs-pligtige arealer dog frem til 2021).

Indsatsprogrammet består af en række **generelle retningslinjer**, som skal sikre den eksisterende naturtilstand. De generelle retningslinjer gælder for alle arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget, og den nødvendige indsats vil efterfølgende blive konkretiseret i de kommunale/statslige handleplaner.

Indsatsprogrammet består desuden af en række **konkrete retningslinjer**, som skal sikre små naturarealer, ubeskyttede naturarealer og særligt truede arter og naturtyper. De konkrete retningslinjer giver en nærmere beskrivelse af den indsats, som i disse særlige tilfælde skal indarbejdes i de kommende handleplaner.

Indsatsprogrammet indeholder ikke bindende krav til kommunernes, Naturstyrelsens eller andre offentlige lodsejeres brug af de virkemidler og tiltag, som skal sikre den nødvendige indsats. Tiltag prioriteres og konkretiseres i handleplanerne eller i andre opfølgende tiltag.

Indsatsprogrammet for Natura 2000-området omfatter nedenstående generelle og konkrete retningslinjer, som tillige er vist oversigtligt i bilag 2.

Generelle retningslinjer

Indsatser efter sigtelinje 1. Areal og tilstand af udpegede naturtyper og levesteder for udpegede arter må ikke gå tilbage eller forringes.

- 1.1 *Reduktion af kvælstofdeposition på områdets habitatnaturtyper forventes at ske gennem en kommende ændring af husdyrgodkendelsesloven jf. regeringsudspillet Grøn Vækst, april 2009. Den øvrige tilførsel af næringsstoffer til typerne reduceres, herunder fra dræntilløb, dyrkede marker, overfladevand, spildevand og fodring. For marine naturtyper, større søer og vandløb reguleres tilførslen af næringsstoffer via vandplanen.*
- 1.2 *Der sikres den for naturtyperne mest hensigtsmæssige hydrologi i området, idet kunstig afvanding af lavbundsjord, marklavninger o.l. ophører og det sikres, at der er en tilstrækkelig ren og rigelig vandtilførsel til kildevæld. Der sikres god vandkvalitet i småsøer og vandhuller af hensyn til naturtypens kvalitet og af*

hensyn til dyre- og plantelivet i vandhullerne, herunder hensynet til stor vandsalamander og klokkefrø. Det undersøges nærmere, hvor der er behov for at skabe en mere hensigtsmæssig hydrologi i skovnaturtyper, og disse steder sikres den for skovnaturtyperne mest hensigtsmæssig hydrologi.

- 1.3 De lysåbne terrestriske naturtyper sikres en hensigtsmæssig ekstensiv drift og pleje, og vandløb med vandplanter sikres gode fysiske og kemiske forhold samt kontinuitet.*
- 1.4 Skovnaturtyper sikres en skovnaturtypebevarende drift og pleje. I særlige tilfælde kan permanent ophør af drift i skovnaturtyper (urørt skov) være nødvendig for at opfylde direktivforpligtelsen, primært på arealer, som i forvejen i en længere periode har haft minimal eller ingen hugst.*
- 1.5 Der sikres velegnede levesteder for klokkefrø, stor vandsalamander og skæv vindelsnegl.*
- 1.6 Der sikres levesteder for spættet sæl med individuel hensyntagen til artens sårbarhed overfor forstyrrelser.*
- 1.7 Invasive arter bekæmpes og deres spredning forebygges.*

Konkrete retningslinjer

Indsatser efter sigtelinje 2. Små og fragmenterede habitatnaturtyper og levesteder for arter, som ikke kan opretholdes ved drift af det nuværende areal alene, sikres ved arealudvidelse, sammenkædning af arealer, pleje af naboarealer og/eller etablering af spredningskorridorer.

- 2.1 Der etableres et antal nye "klokkefrøvandhuller" med henblik på at gøre bestanden sammenhængende og tilstrækkelig stor og robust.*
- 2.2 Arealet med tørt kalksandoverdrev (6120) søges udvidet i størrelsesordenen 3-5 ha.*
- 2.3 Arealet af kalkoverdrev (6210) uden krat søges udvidet i størrelsesordenen 5-10 ha.*

Indsatser efter sigtelinie 3. Naturtyper og levesteder, som ikke er beskyttet af natur- og miljølovgivningen skal sikres.

- 3.1 Der sikres beskyttelse mod ødelæggelse af rev.*
- 3.2 Skovnaturtyper sikres. Der kan være tale om en dynamisk situation, hvor det ikke nødvendigvis er de samme forekomster, der over tid bidrager til sikring af en skovnaturtype.*
- 3.3 Konstaterede forekomster af habitatnaturtyper, der ikke er omfattet af lovgivningen (f.eks. rev), sikres mod ødelæggelse.*

Indsatser efter sigtelinie 4. Der skal gøres en særlig indsats for naturtyper og arter, hvis biogeografiske status er i fare for at blive alvorligt forringet i 1. planperiode.

- 4.1 Arealet med tørt kalksandoverdrev (6120) søges udvidet i størrelsesordenen 3-5 ha.*

4.2 *Arealet af kalkoverdrev (6210) uden krat søges udvidet i størrelsesordenen 5-10 ha (samme ordlyd som pkt. 2.3).*

Forslag til mulige virkemidler

Kommunerne, Naturstyrelsen og andre offentlige lodsejere/myndigheder udarbejder handleplaner, vælger virkemidler og foretager den konkrete forvaltning indenfor rammerne af indsatsprogrammet. Mulige virkemidler nævnt i bilag 2 skal derfor betragtes som eksempler på, hvorledes indsatsprogrammet kan gennemføres.

Sammenhæng og synergi med vandplan

Natura 2000-planen er koordineret med vandplanen. Ifølge Vandrammedirektivet må tilstanden af vandområderne ikke forringes, og vandplanens indsatsprogram vil generelt forbedre den eksisterende vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande. Forbedringen sker ved reduktion i tilførslen af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer samt stedvis sikring af en mere naturlig hydrologi i ådale. Vandplanen vil desuden forbedre de fysiske forhold og sikre kontinuiteten på udvalgte vandløbsstrækninger. Disse indsatser forventes i de fleste tilfælde at bidrage til at forbedre tilstanden i de vandafhængige habitatnaturtyper og i levestederne for de arter, der er tilknyttet vand. Der er gode muligheder for at opnå andre synergieffekter mellem de 2 planer, men i enkelte tilfælde kan der opstå konflikter, f.eks. hvor indsats efter vandplanen medfører oversvømmelser af habitatnaturtyper eller levesteder for arter.

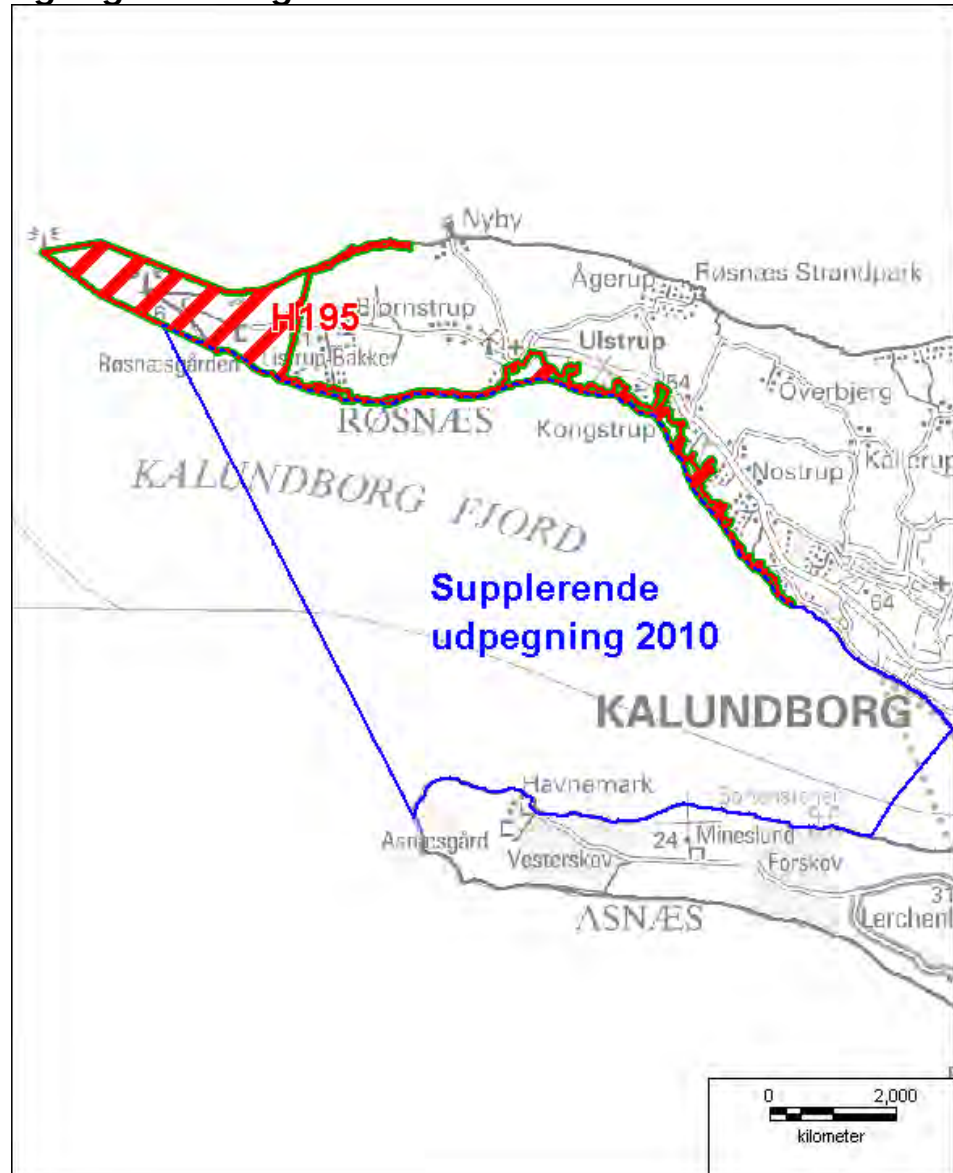
Planlagt indsats efter vandplanen der kan påvirke udpegningsgrundlaget i et Natura 2000-område væsentligt, skal konsekvensvurderes i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3. Indsatsen kan i givet fald kun gennemføres, hvis det på grundlag af bedste faglige viden dokumenteres, at aktiviteten ikke vil skade bevaringsmålsætningen for området. Potentielle konflikter mellem Vand- og Natura 2000-planen skal som udgangspunkt afdækket i forbindelse med vedtagelse af vandplanen.

Strategisk miljøvurdering

I medfør af Bekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009 af lov om miljøvurdering skal der foretages en miljøvurdering af planer og programmer, der omhandler fysisk planlægning og arealanvendelse, eller som kan påvirke et internationalt beskyttelsesområde væsentligt.

I bilag 4 er der udarbejdet en miljørapport, der belyser konsekvenserne ved at gennemføre Natura 2000-planen for område nr. N 166 Røsnæs, Røsnæs Rev og Kalundborg Fjord.

Bilag 1. Kort over Natura 2000-områdets placering og afgrænsning

Natura 2000-område N166 Røsnæs og Røsnæs Rev

Natura 2000-område N166	Supplerende udpegning 2010
Øvrige Natura 2000-områder	Habitatområde

Bilag 2. Opsummering af Natura 2000-planen og mulige virkemidler

En opsummering af Natura 2000-planens indhold, mål og indsatsprogram findes samlet i en database - opdelt på de naturtyper og arter, der udgør udpegningsgrundlaget for det på gældende Natura 2000-område.

Se www.naturstyrelsen.dk – under dette Natura 2000-område.

Bilaget indeholder endvidere en oversigt over mulige virkemidler, der er eksempler på, hvordan indsatsprogrammet kan gennemføres.

Sammen med bilaget findes på hjemmesiden baggrundsmateriale for planerne samlet i basisanalyse og tillæg til basisanalyse samt henvisning til kort over forekomst af de kortlagte og tilstandsvurderede naturtyper.

Bilag 3. Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver

Ved igangsætningen af Natura 2000-planprocessen blev der identificeret en række væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver. På baggrund heraf blev der opstillet 4 sigtelinjer, der formulerer prioriteringen af den nødvendige indsats. Sigtelinjerne sætter dermed rammerne for Natura 2000-planlægningen.

De overordnede rammer er formuleret i nedenstående bilag. Teksten indgik i idéfasen for vand- og naturplanlægningen, juni – december 2007.

Antallet af naturtyper, der kortlægges og tilstandsvurderes er siden udvidet.

Væsentlige naturopgaver

Miljøministeriet har udarbejdet en oversigt over væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver i Natura 2000-planlægningen. Det er de opgaver, som tillægges den højeste prioritet i 1. planperiode fra 2010 til 2015:

Væsentlige naturforvaltningsmæssige opgaver i Natura 2000-planlægningen:

Danmark er ifølge Habitatdirektivet forpligtiget til at iværksætte de nødvendige foranstaltninger, der sikrer eller genopretter en gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der udgør habitatområdernes udpegningsgrundlag.

Samtidig er Danmark forpligtet til, via gennemførelsen af Fuglebeskyttelsesdirektivet, at træffe egnede foranstaltninger med henblik på at beskytte yngle- og rasteområder for en række fuglearter.

Væsentlige trusler mod naturen

En række faktorer udgør de væsentligste trusler mod de direktivudpegede naturtyper og arter:

Næringsstofbelastning medfører markante forringelser af terrestriske naturtyper, søer, vandløb og kystnære farvande først og fremmest som følge af gødskning, afstrømning fra markarealer og kvælstofnedfald. Store mængder næringsstoffer i naturen fremmer ensartede næringskrævende artssamfund på bekostning af et alsidigt plante- og dyreliv og medfører forringede forhold for den biologiske mangfoldighed og naturtyper og arter;

Tilgroning ændrer på afgørende vis levevilkårene for en række plante- og dyrearter, herunder fuglene. Det truer også især lysåbne naturtyper som moser, enge, klitter, heder, overdrev men også egeskove ofte som følge af manglende eller utilstrækkelig drift;

Fragmentering skaber isolation af arternes bestande, hvorved de risikerer at uddø. Foruden et direkte tab af naturareal, forringes de eksisterende naturtypers tilstand og deres økologiske funktioner;

Udtørring er en vedvarende trussel mod mange våde naturtyper og de tilhørende arter som følge af en ændring i de naturlige vandforhold;

Invasive arter er ikke hjemmehørende arter, der spreder sig. De optager plads og fortrænger det oprindelige plante- og dyreliv og findes i dag på mange naturarealer;

Forstyrrelse kan være en afgørende faktor navnlig for truede og sårbare arter, der på grund af levevis og specifikke krav til levested, vil være følsomme overfor menneskelige aktiviteter.

Ofte vil truslerne påvirke i samme retning. For eksempel er tilgroning ofte en effekt af næringsstofbelastning og udtørring, tillige er presset på mange arter højt på grund af fragmentering, og det øges yderligere med forekomst af for eksempel invasive arter og menneskelig forstyrrelse.

Overordnet målsætning

Målsætningen er, at de udpegede naturtyper og arter på sigt opnår "gunstig bevaringsstatus". Der skal opstilles en langsigtet målsætning for hvert af de udpegede Natura 2000-områder.

Målsætningen rækker udover 1. planperiode og beskriver en tilstand, der tager hensyn til potentialet i de lokale naturforhold og i de udpegede områder som helhed.

Sigtelinjer for indsatsen i 1. planperiode

Natura 2000-planen skal under hensynstagen til den overordnede målsætning opstille konkrete retningslinjer for indsatsen i 1. planperiode for hvert enkelt beskyttelsesområde. Det kan være en indsats, som strækker sig ud over planperioden, men som skal iværksættes nu.

Opfyldelsen af Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektivernes krav om "gunstig bevaringsstatus" er en opgave, som strækker sig over lang tid og kræver en omfattende indsats. Det er derfor nødvendigt at prioritere og målrette indsatsen i den enkelte planperiode. Den nationale prioritering af indsatsen i 1. planperiode fokuserer på at sikre naturtilstanden for udpegede naturtyper og bestandene for udpegede arter. Der vil på baggrund af naturmæssige forskelligheder være regionale forskelle i gennemførelsen af indsatsen.

Sikring af naturtilstanden af eksisterende naturarealer og arter i beskyttelsesområderne

Ifølge direktiverne skal de naturtyper og arter, der udgør områdernes udpegningsgrundlag, have en gunstig bevaringsstatus. Der er således

en forpligtigelse til at sikre naturen mindst samme tilstand som ved direktivernes ikrafttræden. Dette kræver ofte en løbende driftsindsats og en vedvarende indsats mod næringsstofbelastningen på de eksisterende naturarealer for at opretholde eller genoprette dem i samme tilstand.

Sikring af de små naturarealer

De små naturarealer er ofte i dårlig naturtilstand, blandt andet fordi de er så små, at påvirkningen fra omgivende arealer har stor betydning. En udvidelse af små naturarealer indenfor beskyttelsesområderne samt eventuelt sammenkædning af arealer via spredningskorridorer og trædesten kan være nødvendig for at opretholde naturtilstanden også på længere sigt.

Sikring af naturtyper og levesteder som lovligt kan ødelægges

Der skal ske en sikring af de naturtyper og levesteder, der ikke er beskyttet mod aktiviteter, som direkte kan ødelægge dem. Det drejer sig for eksempel om skovens naturtyper og sten- og boblerev på havet. Der vil derudover være andre ikke beskyttede levesteder for visse af direktivernes arter, hvor en sikring kan være nødvendig, for eksempel for visse fuglearter.

Indsats for truede naturtyper og arter

For naturtyper og arter, hvis status på landsplan er i fare for at blive voldsomt forringet i 1. planperiode, og hvor der er en fare for, at de forsvinder fra den danske natur på sigt kan en egentlig naturgenopretningsindsats og/eller målrettet drift være nødvendig. Som eksempler på truede naturtyper og arter kan nævnes højmoser, eremit og sortterne.

Natura 2000-planlægningen fastlægger desuden retningslinjer for myndighedernes skønsmæssige beføjelser efter lovgivningen i øvrigt.

Natura 2000 og Vandrammedirektivet

Gennemførelsen af Vandrammedirektivet og vandplanerne forventes at bidrage til at imødegå nogle af ovennævnte trusler. Eksempelvis genskabes nye naturområder i ådale, og vandkvaliteten vil blive forbedret. Omfanget af synergieffekten mellem Natura 2000 og Vandrammedirektivet vil blive tydelig undervejs i planprocessen. For vandforekomster, der også er omfattet af Natura 2000-direktiverne, vil det strengeste af miljømålene være gældende.

Med målbekendtgørelsen er der fastlagt nærmere retningslinjer for fastsættelse af mål i Natura 2000-områderne og defineret en 5-trinsskala for naturtilstanden i 18 lysåbne naturtyper. Et tilsvarende tilstandssystem er under udarbejdelse for de 10 skovnaturtyper og for direktivernes arter. På et senere tidspunkt vil et tilstandssystem for såvel de ferske som de marine naturtyper blive udarbejdet.

Bilag 4. Miljørapport for Natura 2000-planen

N 166 – Røsnæs og Røsnæs Rev

- kan læses på Naturstyrelsens hjemmeside, se www.naturstyrelsen.dk under opslag om plan for dette Natura 2000-område.

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
www.nst.dk